พจี วัฒนานุสิทธิ์ : บทบาทของ เขียน ธีระวิทย์ ทางวิชาการค้านจีนศึกษาและการ ต่างประเทศของไทย. (KHIEN THEERAVIT'S ACADEMIC ROLES IN THE CHINESE STUDIES AND THAI FOREIGN AFFAIRS) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. คร. ไชยวัฒน์ ค้ำชู, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์วรศักดิ์ มหัทธโนบล 227 หน้า. ISBN 974-17-2074-2.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แสดงให้เห็นว่า การศึกษาเรื่องจีนศึกษาของ เขียน ธีระวิทย์ ได้รับ อิทธิพลมาจากสำนักสังจนิยม โดย เขียน ธีระวิทย์ มีแนวทางในการศึกษาจีนแบบอาณาบริเวณ ซึ่ง ลักษณะทั้งสองส่วนดังกล่าวนี้ยังมีอิทธิพลต่อการกำหนดจุดยืนหรือมุมมองแนวการวิเคราะห์ ตลอดจนบทบาทของ เขียน ธีระวิทย์ ในเรื่องการต่างประเทศอื่น ๆ อีกด้วย ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้นำเอาแนวความคิดเรื่องอาณาบริเวณศึกษาและสังจนิยมมาเป็นกรอบในการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า "จีนศึกษา" ในความหมายของ เขียน ธีระวิทย์ คือ การศึกษาเรื่องราว ต่าง ๆ บนจีนแผ่นดินใหญ่เป็นหลัก โดยมีการศึกษาตามแนวทางการศึกษาแบบอาณาบริเวณ นั่นคือ การศึกษาสาธารณรัฐประชาชนจีนในหลายแง่หลายมุมอย่างลึกซึ่งโดยอาศัยศาสตร์ของหลายสาขา วิชา เพื่ออธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นในบริบทของจีนเอง นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิคและมุมมอง ตลอดจน บทบาทต่าง ๆ ของ เขียน ธีระวิทย์ ในเรื่องจีนศึกษาและการต่างประเทศของไทย นอกจากจะได้รับ อิทธิพลมาจากแนวกิดเรื่องสังจนิยม ยังได้รับอิทธิพลมาจากภูมิหลังส่วนตัวบางประการ อันส่งผล ให้เกิดการผสมผสานของลักษณะที่เรียกว่าอุดมคตินิยมด้วย กล่าวคือ เขียน ธีระวิทย์ มองว่า สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นด้วแสดงหลักหนึ่งในระบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และมักจะ แสดงพฤติกรรมที่มีเหตุผลเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ อย่างไรก็ตาม แม้ว่า เขียน ธีระวิทย์ ใช้แนวกิคสัจจนิยมในการอธิบายเหตุการณ์ต่าง ๆ แต่ก็มีลักษณะของนักอุดมกตินิยมผสมผสานอยู่ ด้วย นั่นคือ การยึดมั่นในเรื่องที่เห็นว่าเป็นความถูกด้อง ดังนั้น หากพิจารณาโดยรวมอาจกล่าวได้ ว่า ความเป็นตัวเองของ เขียน ธีระวิทย์ มีลักษณะโดดเด่นเฉพาะด้ว และไม่สามารถชิ้เฉพาะเจาะจง ใด้ว่าจัดอยู่ในสำนักกิดใด ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ ประกอบกับความคิดเกี่ยวกับ "จีนศึกษา" ยังได้ ส่งผลต่อการกำหนดจุดขึ้นหรือมุมมองของ เขียน ธีระวิทย์ ในเรื่องการต่างประเทศอื่น ๆ อีกด้วย

ลายมือชื่อนิสิต พว ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

ภาควิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สาขาวิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ปีการศึกษา 2545

##4281162624 : MAJOR INTERNATIONAL RELATIONS

KEY WORDS : KHIEN THEERAVIT / ACADEMIC ROLES / CHINESE STUDIES / THAI / FOREIGN AFFAIRS

PHAJEE WATTANANUSIT : KHIEN THEERAVIT'S ACADEMIC ROLES IN THE CHINESE STUDIES AND THAI FOREIGN AFFAIRS. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. CHAIWAT KHAMCHOO, Ph.D., THESIS COADVISOR : VORASAKDI MAHATDHANOBOL, 227 pp. ISBN 974-17-2074-2.

This thesis attempts to analyse Dr.Khien Theeravit's academic thinking on Chinese studies and Thai foreign affairs through the examination of his numerous works on China and Thai foreign affairs. It employs area studies approach and realism as an analytical framework.

The central findings of the thesis are : Dr. Khien's view on China and Thai foreign affairs was influenced by realism as well as by his own personal background as being an idealist. In his analysis of China's behavior in international system he considers China to be rational in maintaining and promoting its national interests. Some of his works, however, indicated that he took idealism - - what is right or what is wrong - - into consideration when he had to take a stand on certain issues. His mix of realism and idealism also reflected in his analysis of the practice of Thai foreign relations. As a result, Dr. Khien's analytical approach to Chinese studies and Thai foreign affairs is unique in that it could not superficially be classified into any particular school of thought.

Department International Relations Field of study International Relations Academic year 2002

Student's signature. Phagu Hattananus Advisor's signature. cm. Co-advisor's signature.....